

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 309/2025-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **G - solution s. r. o.**, Šulekova 2, Bratislava, IČO 44 725 990, zastúpenej Art or Ius, s.r.o., Panenská 668/24, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cob/137/2021-650 z 27. októbra 2022 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/20/2023 z 22. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 14Cob/137/2021-650 z 27. októbra 2022 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2Obdo/20/2023 z 22. augusta 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnutý rozsudok krajského súdu napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka podnikajúca v oblasti elektroenergetiky (výroby a dodávok elektriny podľa povolenia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 2011E 0455 z 23. júna 2011) sa žalobou doručenou Okresnému súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) 2. januára 2020 domáhala proti [REDACTED], ako prevádzkovateľke regionálnej distribučnej sústavy (ďalej len „žalovaná“) zaplata sumy 1 619 107 eur s príslušenstvom, pričom tvrdila, že má nárok na podporu za kalendárny rok 2015 podľa § 3 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby

_____ a ktorý odoslala _____

3. V dôsledku námietky premlčania vznesenej žalovanou sťažovateľka podaním z 15. decembra 2020 zobrala späť žalobu v časti sumy 1 588 687,29 eur s príslušenstvom (za mesiace január 2015 až november 2015) a žiadala zaplatiť 30 419,71 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 31. januára 2016 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.

2

faktúrami za mesiac júl 2014 4. augusta 2014, preukázané bolo iba doručenie uvedených faktúr. Duplicitné zaslanie oznámenia žalovanej sťažovateľka ničím relevantným nezdôvodnila. Spochybnila tvrdenie žalovanej, že si nesplnila svoju notifikačnú povinnosť tvrdením o nedostatkoch v evidencii došlej pošty žalovanej, táto však (na rozdiel od sťažovateľky) bola schopná dohľadať relevantné listinné dôkazy aj z obdobia šiestich rokov pred začatím súdneho konania. V posudzovanom prípade išlo o oneskorené oznámenie, ktoré nezakladá nárok sťažovateľky na podporu v jednotlivých mesiacoch roku 2015.

5. Na základe odvolania sťažovateľky krajský súd rozsudkom č. k. 14Cob/137/2021-650 z 27. októbra 2022 rozsudok okresného súdu č. k. 18Cb/4/2020-465 z 2. júla 2021 v spojení s opravným uznesením okresného súdu č. k. 18Cb/4/2020-491 z 29. júla 2021 v napadnutom výroku, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku o trovách prvostupňového konania potvrdil ako vecne správny [§ 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)] a žalovanej priznal proti sťažovateľke nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. Krajský súd dodal, že v konaní pred súdom prvej inštancie sťažovateľka nadobudla relevantnú vedomosť týkajúcu sa zoznamu došlej pošty žalovanej, preto bolo výsostne v jej dispozícii, akým spôsobom sa s touto procesnou situáciou argumentačne vysporiada. Pokiaľ absentovala časová a vecná súvislosť medzi jednotlivými listinnými dôkazmi – oznámeniami, bolo na sťažovateľke, aby preukázala, čo bolo obsahom poštových zásielok adresovaných žalovanej, ako aj dôvody duplicitného zaslania oznámenia žalovanej, čo sa sťažovateľke v rámci jej dôkaznej povinnosti nepodarilo. Dôkazy, na ktoré sťažovateľka poukazovala v kontexte celého zisteného skutkového stavu okresným súdom, ktorým bol krajský súd viazaný (§ 383 CSP), spoľahlivo a nepochybne nepreukázali, že si splnila oznamovaciu povinnosť uloženú zákonom o podpore obnoviteľných zdrojov energie.

6. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie, v ktorom ako dovolací dôvod uplatnila vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP v podobe námietok týkajúcich sa nesprávneho hodnotenia dôkazov okresným súdom a krajským súdom, nedostatočnosti, svojvoľnosti a protirečivosti odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu a narušenia princípu rovnosti zbraní. Prípustnosť dovolania vyvodzovala aj z § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, pričom namietla „*nesprávne právne posúdenie aplikácie § 4 ods. 3 v spojení s § 18e ods. 1 Zákona o podpore OZE*“, ako aj „*nesprávne právne posúdenie procesno-právnej otázky ohľadne dôkazného bremena*“.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením (ktoré nadobudlo právoplatnosť 10. októbra 2024) dovolanie odmietol ako neprípustné [§ 447 písm. c) a f) CSP].

7.1. Preskúmaním veci z hľadiska dovolacích dôvodov formulovaných sťažovateľkou najvyšší súd nezistil zmätočnosť vady týkajúcej sa procesu dokazovania ani odôvodnenia rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, čo vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil v bodoch 12 až 27 svojho rozhodnutia. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu a priebehu napadnutého konania nezistil žiadne z porušení základných zásad a princípov civilného sporového konania, pričom konštatoval, že sťažovateľka neposkytla žiadnu relevantnú argumentáciu, ako malo dôjsť k ňou tvrdenému porušeniu princípu rovnosti zbraní a princípu kontradiktórnosti konania, keďže počas konania mala možnosť nielen argumentovať a predkladať dôkazy, ale aj možnosť zoznámiť sa s argumentmi a dôkazmi predloženými druhou sporovou stranou a možnosť vyjadriť sa k nim.

7.2. Podľa názoru najvyššieho súdu zo strany krajského súdu nedošlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, resp. odvolací súd sa pri riešení otázky aplikácie § 4 ods. 3 zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie aj na zariadenia tých výrobcov elektriny s právom na podporu, ktoré

boli uvedené do prevádzky pred 1. januárom 2014, ak si takýto výrobcovia nesplnili po 1. januári 2014 povinnosť podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie, neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, teda jeho rozhodnutie sp. zn. 1Obdo/41/2020 z 26. mája 2021, resp. sp. zn. 1Obdo/26/2021 z 29. marca 2022, čím nedošlo k naplneniu dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, čo vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil v bodoch 28 až 44.2 svojho rozhodnutia. Najvyšší súd zároveň uviedol, že v dovolacom konaní nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka na 44 stranách ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] podrobne opisuje priebeh napadnutého konania pred všeobecnými súdmi a s opätovným poukazom na znenie § 4 ods. 3 v spojení s § 18e ods. 1 zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie obsahujúcim prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2014, podľa ktorých podmienky podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a podpory výroby elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou pri zariadení výrobcu elektriny, ktoré bolo uvedené do prevádzky pred 1. januárom 2014, zostávajú zachované podľa doterajších predpisov, tvrdí, že nárok na podporu podľa § 3 ods. 1 písm. b) a c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie si u žalovanej uplatnila včas – listom z 1. augusta 2014, ktorý odoslala 4. augusta 2014 formou obvyčajnej poštovej zásielky spolu s ôsmymi faktúrami za mesiac júl 2014 v zmysle zmlúv, ktoré spolu uzavreli. Okresný súd ani krajský súd neakceptovali argumentáciu sťažovateľky poukazujúcu na nepresnosť a nespoľahlivosť evidencie došlej pošty žalovanej. Arbitrárnym výkladom zákonných ustanovení upravujúcich povinnosti výrobcu elektriny s právom na podporu zo strany všeobecných súdov a jednostranným vyhodnotením vykonaných dôkazov v prospech druhej sporovej strany došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ktorých obsahom je rovnaký prístup k obojstranným stranám, k ich argumentácii a k nimi predkladaným dôkazom, zo strany krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 14Cob/137/2021-650 z 27. októbra 2022 (bod 5) a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/20/2023 z 22. augusta 2024 (bod 7 až 7.2) vydanými v konaní o zaplatenie peňažnej sumy (body 2 a 3), s ktorými sťažovateľka nesúhlasí a považuje ich za arbitrárne vo vzťahu k výkladu ustanovení zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie upravujúcich povinnosti výrobcu elektriny s právom na podporu (bod 8).

III.1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu:

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 170/2022, III. ÚS 678/2021, I. ÚS 695/2022).

11. Konaním a rozhodovaním všeobecných súdov je teda ústavný súd oprávnený zaoberať sa len vtedy, ak sa ústavnou sťažnosťou namieta porušenie takých základných práv alebo slobôd, ktorým nebola poskytnutá účinná ochrana. Účinnú ochranu základných práv a slobôd (okrem iného) predstavuje opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, ktorých porušenie namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 36/96).

12. Sťažovateľka podala proti napadnutému rozsudku krajského súdu mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd. Aj keď najvyšší súd dovolanie odmietol, preskúmal existenciu dovolacích dôvodov formulovaných sťažovateľkou, ňou vznesenými námietkami sa vecne zaoberal a podal k nim aj patričné vysvetlenie.

13. Právomoc najvyššieho súdu na preskúmanie rozsudku krajského súdu v tejto časti vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti, preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

14. Ústavný súd stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázku posúdenia prípustnosti dovolania vníma ústavný súd primárne ako otázku interpretácie (obyčajného) zákona, pričom v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa, samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento

natol'ko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

15. Zákonným limitom na posudzovanie obsahu podaného dovolania je § 440 CSP, podľa ktorého dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi. Tento postup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu ich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom opravných prostriedkov je v dispozícii strán konania (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2022. s. 1616 – 1620.).

16. Viazanosť dovolacími dôvodmi znamená, že dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu, v akom boli vymedzené, je teda viazaný tým, čo dovolateľ považuje za nesprávne (II. ÚS 277/2021). Ústavný súd pri preskúmvaní rozhodnutí dovolacieho súdu z pohľadu posudzovania obsahu dovolania vyslovil, že úlohou najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho je pokúsiť sa autenticky porozumieť dovolateľovi – jeho textu ako celku (I. ÚS 336/2019, I. ÚS 115/2020, IV. ÚS 15/2021, IV. ÚS 253/2024), ale na druhej strane nemožno dotvárať vec na úkor procesnej protistrany (III. ÚS 278/2022). Ide o dialóg, ale nie o právnu pomoc (III. ÚS 580/2021, III. ÚS 198/2022). Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu dovolacej otázky. Proti nadmernému formalizmu pri posudzovaní procesných úkonov účastníkov civilného konania sa ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti vymedzuje (II. ÚS 135/04, III. ÚS 564/2021). V tejto myšlienkovvej línii konštatuje, že procesný predpis (Civilný sporový poriadok) nevyžaduje, aby dovolací dôvod bol označený aj konkrétnym číslom paragrafu (§ 420, resp. § 421). Naopak, z § 431 ods. 2 a § 432 ods. 2 CSP vyplýva spôsob, akým je potrebné konkrétny dovolací dôvod vymedziť.

17. Sťažovateľka ako výrobca elektriny s právom na podporu bola povinná v roku 2014 oznámiť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy uplatnenie podpory podľa § 3 ods. 1 písm. b) a c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok [§ 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie].

18. Všeobecné súdy konajúce v posudzovanej veci preto správne vychádzali z nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 50/2015 z 22. marca 2017 publikovaného ako judikát pod č. ZNaU 3/2017 (bod 4), v ktorom zdôraznil, že zákon o podpore obnoviteľných zdrojov energie (v znení účinnom do 31. decembra 2018) aj napriek tomu, že obsahuje viacero inštitútov verejnoprávnej povahy, upravuje aj vzájomné práva a povinnosti medzi subjektmi súkromného práva, na ktoré nemožno hľadiť optikou verejného práva. Vzťahy medzi výrobcami elektriny s právom na podporu a prevádzkovateľmi regionálnej distribučnej sústavy sú súkromnoprávneho charakteru, preto aj lehoty na plnenie povinností medzi týmito súkromnoprávnymi subjektmi sú hmotnoprávneho charakteru. Z ústavného hľadiska je neudržateľný právny záver o procesnoprávnom charaktere lehoty ustanovenej v § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie vyvodený len z odkazu na použitie Správneho poriadku (§ 17 ods. 1 zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie), t. j. právneho predpisu verejnoprávneho charakteru, a zo stanoviska Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorý nie je kompetentný podávať všeobecne záväzné výklady právnych

predpisov. Zákonná úprava povinností výrobcov elektriny s právom na podporu je totiž prejavom intervencie štátu, ktorá je v odvetví elektroenergetiky žiaduca.

19. Na uvedené závery ústavný súd odkázal vo svojom náleze č. k. IV. ÚS 491/2018-65 z 31. januára 2019, resp. uznesení č. k. II. ÚS 52/2020-21 zo 6. februára 2020, ktorým odmietol ústavnú sťažnosť inej právnickej osoby podnikajúcej v oblasti elektroenergetiky proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 18/2018 z 27. augusta 2019 publikovanému ako judikát pod č. R 58/2020, ktorého právna veta znie „Výrobca elektriny má právo uplatniť si právo na podporu za nasledujúci kalendárny rok len v prípade, ak najneskôr do 15. augusta doručí prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy oznámenie podľa § 4 ods. 2. písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby v znení účinnom do 31. decembra 2018. Pre dodržanie lehoty a pre zachovanie práva na podporu za nasledujúci kalendárny rok tak nepostačuje, ak výrobca elektriny odovzdá predmetné oznámenie adresované prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy na poštovú prepravu v posledný deň zákonom určenej lehoty, t. j. 15. augusta.“.

20. Aj v posudzovanom prípade bolo riadne doručenie oznámenia podľa § 4 ods. 2. písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy nevyhnutným predpokladom na zaradenie výrobných zariadení sťažovateľky do systému podpory v kalendárnom roku 2015.

21. Základným predpisom, ktorý upravuje doručovanie písomností v hmotnoprávnom režime, je Občiansky zákonník, ktorý v § 45 ods. 1 ustanovuje, že prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

22. „V prípade adresovaných prejavov vôle musí na účinky prejavu vôle dôjdeniu predchádzať odoslanie prejavu vôle. Na rozdiel od dôjdenia slovenský zákonodarcia odoslanie prejavu vôle v zákone ani nespomína... Odoslanie preto možno vymedziť ako situáciu (stav), keď prejavujúci uskutočnil všetky potrebné kroky na to, aby mohol byť prejav vôle účinný, t. j. aby došiel a spôsobil účinky v zmysle § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Inými slovami, je to moment, keď prejav vôle sa s vedomím prejavujúceho dostáva z jeho sféry vplyvu a prejav vôle je zároveň vedome nasmerovaný k adresátovi... V prípade odoslania adresovaných prejavov vôle je potrebné rozlišovať medzi prejavom vôle medzi prítomnými a neprítomnými. Ústny prejav vôle medzi prítomnými je odoslaný vtedy, keď je vyjadrený takým spôsobom, že i tretia osoba (nezúčastnená, objektívne vnímajúca) v roli adresáta je schopná daný prejav vôle vnímať akusticky. Či a ako adresát vnímal prejav vôle správne, resp. či mu intelektuálne porozumel, je už otázkou dôjdenia prejavu vôle. Ústny prejav vôle medzi neprítomnými je odoslaný vtedy, keď prejavujúci použije na prepravu prejavu vôle posla a tomu oznámi obsah prejavu vôle s pokynom odovzdať prejav vôle adresátovi. Písomný prejav vôle medzi neprítomnými je odoslaný vtedy, keď prejavujúci úplný (zavŕšený) text prejavu vôle s jeho vedomím (vôľou) odovzdá na prepravu smerom k adresátovi, a to tak, že za normálnych okolností prejavujúci môže rátať s dôjdením písomnosti adresátovi“ (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. *Občiansky zákonník I. § 1 – 450. Komentár*. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2019. s. 386 – 406.).

23. Preskúmaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že výhrady sťažovateľky proti postupu okresného súdu a krajského súdu v procese dokazovania nereflektovali skutočnosť, že v súvislosti doručovaním písomností prostredníctvom poštového podniku je

smerodajný zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poštových službách“), ktorý okrem práv a povinností adresáta poštovej zásielky (§ 33) upravuje aj práva a povinnosti odosielateľa poštovej zásielky (§ 31).

24. Ak sťažovateľka chcela, aby všeobecné súdy poskytli ochranu jej právam, ktoré vznikli v súvislosti s právnym úkonom (oznámením z 1. augusta 2014), ktorý bolo potrebné okrem Úradu pre reguláciu sieťových odvetví doručiť aj prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy do 15. augusta 2014, musela dokázať riadne (skutočné) doručenie takéhoto právneho úkonu, resp. jeho doručenie s použitím teórie dôjdenia. To sa jej evidentne nepodarilo, keďže nepreukázala svoje tvrdenie, že list z 1. augusta 2014 adresovaný žalovanej, v ktorom oznámila uplatnenie podpory podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie na nasledujúci kalendárny rok 2015 pre [REDAKOVANÉ] a zároveň uviedla [REDAKOVANÉ], bol obsahom obvyčajnej poštovej zásielky odoslanej 4. augusta 2014. V tomto kontexte neobstálo ani tvrdenie sťažovateľky o nedostatkoch v evidencii došlej pošty žalovanej, ktorá (na rozdiel od sťažovateľky) bola schopná dohľadať relevantné listinné dôkazy aj z obdobia šiestich rokov pred začatím súdneho konania (bod 2).

25. Doporučená zásielka (ako súčasť univerzálnej služby upravenej v § 3 zákona o poštových službách) je listová zásielka, ku ktorej je poskytnutá služba „doporučená“ poskytujúca paušálnu záruku proti riziku straty, krádeže alebo poškodenia listovej zásielky a ku ktorej sa vydáva doklad pre odosielateľa o jej podaní a na požiadanie aj o jej dodaní adresátovi (§ 3 ods. 3 zákona o poštových službách). Takýto doklad (v listinnej alebo elektronickej podobe) obsahujúci údaje o odosielateľovi, údaje o adresátovi, označenie druhu poštovej zásielky, deň podania, cenu za poskytnutú službu, hmotnosť zásielky, podacie číslo zásielky, prípadne údaje preukazujúce dodanie poštovej zásielky adresátovi, t. j. podpis adresáta alebo oprávneného prijímateľa a dátum prevzatia poštovej zásielky, je dôkazom, ktorým v civilnom sporovom konaní oprávnené osoby bežne preukazujú existenciu svojich nárokov vyplývajúcich z hmotného práva. Pokiaľ by sťažovateľka pri odosielaní hmotnoprávneho úkonu (oznámenia z 1. augusta 2014) postupovala uvedeným spôsobom, vrátila by sa jej doručienka, ktorú mohla použiť v konaní ako dôkaz o doručení poštovej zásielky žalovanej. Ak by poštová zásielka nebola doručená žalovanej, vrátila by sa sťažovateľke s oznámením dôvodu, prečo k riadnemu doručeniu nedošlo. Ak by žalovaná v konaní nepreukázala, že nemala objektívnu možnosť sa so zásielkou oboznámiť, súd by priznal ochranu právam sťažovateľky. Pokiaľ ani jeden z uvedených predpokladov nebol naplnený, sťažovateľka nemohla očakávať procesný úspech v konaní.

26. Základné právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania (strany sporu) zásadne nemôže bez ďalšieho implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania (strana sporu) uplatňuje

svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (m. m. IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010).

27. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia v kontexte obsahu dovolania ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd primeraným spôsobom aplikoval na vec vzťahujúce sa procesné normy týkajúce sa dovolania a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom jasne uviedol, že nezistil zmätočnosť vady týkajúce sa procesu dokazovania ani odôvodnenia rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu ani porušenie princípu rovnosti zbraní a princípu kontradiktórnosti konania, keďže sťažovateľka počas konania mala možnosť nielen argumentovať a predkladať dôkazy, ale aj možnosť zoznámiť sa s argumentmi a dôkazmi predloženými druhou sporovou stranou a možnosť vyjadriť sa k nim. Ústavne akceptovateľný je aj právny záver najvyššieho súdu, že zo strany krajského súdu nedošlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, resp. odvolací súd sa pri riešení otázky aplikácie § 4 ods. 3 zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie aj na zariadenia tých výrobcov elektriny s právom na podporu, ktoré boli uvedené do prevádzky pred 1. januárom 2014, ak si takýto výrobcovia nesplnili po 1. januári 2014 povinnosť podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie, neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, teda jeho rozhodnutí sp. zn. IObdo/41/2020 z 26. mája 2021, resp. sp. zn. IObdo/26/2021 z 29. marca 2022, čím nedošlo k naplneniu dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

28. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je (ani) povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného práva. V inom prípade by totiž najvyšší súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené (I. ÚS 145/2010).

29. Rovnosť účastníkov v konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny) súd zabezpečuje vytvorením rovnakých procesných možností na uplatnenie ich práv a plnenie ich povinností. Podstata tejto ústavnej zásady spočíva v tom, že všetci účastníci konania (osobitne strany civilného sporového konania) majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka (strany sporu), nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov (sporových strán) sa stane žalobcom a ktorý z účastníkov je žalovaný (m. m. PL. ÚS 43/95, II. ÚS 35/02, II. ÚS 121/02, II. ÚS 135/05, IV. ÚS 126/09). Táto ústavná zásada zaručuje len procedurálnu rovnosť v určitom konaní, nie „rovnosť“ v zmysle rovnakého či dokonca želaného výsledku pre každého účastníka takéhoto konania. Aplikácia princípu rovnosti zbraní v postupe konajúceho súdu má zaručiť rozumný stav rovnováhy, v ktorom protistrana môže reagovať na relevantné argumenty druhého účastníka konania, z čoho vyplýva, že je na uvážení konajúceho súdu, či bude predstreté argumenty považovať za podstatné, a ako také ich predloží ku konfrontácii druhej strane. Konajúci súd totiž popri rovnosti účastníkov konania musí zaručiť aj plynulosť a rýchlosť konania, čo predpokladá selekciu len podstatných argumentov, ktoré bude súd predkladať na vyjadrenie protistrane (III. ÚS 402/08, ZNaU 25/09). Z uvedeného vyplýva, že zásada rovnosti účastníkov konania nie je absolútna. Procesnú rovnosť nemožno vykladať tak, že by zákonodarca nemohol stanoviť rozdielny rozsah procesných práv

a povinností v rôznych druhoch konania, musí však rešpektovať rovnaký rozsah procesných práv a povinností v konaniach so zhodným predmetom konania.

30. V posudzovanom prípade ústavný súd nezistil nič, čo by signalizovalo taký zásah najvyššieho súdu do procesných práv sťažovateľky, ktorý by mal základ v znevýhodnení alebo diskriminácii sťažovateľky oproti druhej strane sporu.

31. Keďže medzi uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

32. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu